

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

SEAoHUN
Southeast Asia One Health
University Network

THoHUN
Thailand One Health
University Network

จดหมายข่าว ฉบับที่ 1 ประจำปี 2567

หลักสูตรสุขภาพหนึ่งเดียว ระดับอาชีพศึกษา

หลักสูตรนำร่อง

การพัฒนาทักษะชีวิตด้านสุขภาพหนึ่งเดียว สำหรับการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา

เครือข่ายมหาวิทยาลัยสุขภาพหนึ่งเดียวแห่งประเทศไทย (THOHUN) ภายใต้การสนับสนุนจาก United States Agency for International Development (USAID) ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และขยายผลการฝึกสมรรถนะทางด้านสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) สู่การเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งจัดเป็นภาคการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพที่สำคัญของการศึกษาไทย ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมา THOHUN จึงได้ร่วมมือกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการร่วมมือกับบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพหนึ่งเดียว จากมหาวิทยาลัยสมาชิกของ THOHUN ครูผู้สอนซึ่งเป็นตัวแทนของสถาบันอาชีวศึกษา จำนวน 226 คน จาก 121 สถาบัน ทั่วประเทศไทย ในการพัฒนาหลักสูตรความตระหนักถึงความสำคัญบทบาท ขอบเขตของสิทธิ และหน้าที่ของอาชีวะอาสาฯ ในด้านของการเป็นพลเมืองที่ดีหรือหลักสูตรด้านสุขภาพหนึ่งเดียวสำหรับนักศึกษาและบุคลากรของอาชีวศึกษาจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ และได้จัดอบรมหลักสูตรด้านสุขภาพหนึ่งเดียวให้กับบุคลากรในระดับอาชีวศึกษาในปี พ.ศ. 2567 เพื่อให้เข้าใจแนวคิดในด้านสุขภาพหนึ่งเดียวและวิธีการเพิ่มพูนสมรรถนะหลักทางด้านสุขภาพหนึ่งเดียวซึ่งมีความจำเป็นสำหรับการทำงานในชีวิตจริง

แนวคิด ด้านสุขภาพหนึ่งเดียว

คือ แนวคิดที่มีความตระหนักถึง ความเกี่ยวข้องกันระหว่างสุขภาพคน สัตว์ และ สิ่งแวดล้อม และความซับซ้อนของภัยพิบัติ และภัยสุขภาพ การร่วมมือของสหสาขา และภาคส่วนต่าง ๆ ในการวางแผน การดำเนินการ สำหรับการควบคุม ป้องกัน การเตรียมความพร้อม และการรับมือ กับการระบาดของโรคติดต่อ และภัยคุกคามทางด้านสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีถ้วนหน้า

VS

สมรรถนะหลักทางด้าน สุขภาพหนึ่งเดียว

หมายถึง ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ และพฤติกรรมที่สามารถสังเกต วัดผล และประเมินผลได้ และไม่ขึ้นกับสาขาความเชี่ยวชาญของบุคลากร เหล่านั้น ส่วนมากเป็นสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และความสำเร็จ ก้าวหน้าของบุคคล และองค์กรนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานของภาครัฐ และภาคเอกชน ก็ตาม

ความหมายของสมรรถนะหลักที่สำคัญ

แนวคิดและความรู้ด้านสุขภาพหนึ่งเดียว 01
ความสามารถในการทำความเข้าใจ อธิบาย ประยุกต์ใช้ ระบุ ทำบูรณาการ และถ่ายทอดความรู้ทางด้านสุขภาพหนึ่งเดียว และความเชี่ยวชาญอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความชำนาญ ที่ระดับต่าง ๆ กัน

จริยธรรม ค่านิยม วัฒนธรรม 02
ความเชื่อ จิตสำนึก:
ความสามารถในการเข้าใจ วิเคราะห์ และตระหนักถึง คุณค่า และความหลากหลายทางสังคม ทางศาสนา และทางประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมที่ต่างกัน ของ บุคคล และในสังคมต่างๆ

การวางแผนและการจัดการ 03
ความสามารถในการตั้งเป้าหมาย วางแผน ออกแบบ ดำเนินการ ติดตามผล และประเมินโครงการสุขภาพ หนึ่งเดียว เพื่อให้การดำเนินการทางสุขภาพหนึ่งเดียว อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่ พึงประสงค์

การคิดเชิงระบบ 04
ความสามารถในการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลและ ปฏิสัมพันธ์กันในระบบหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจาก ความ เชื่อมโยงกัน หรือการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่าง มนุษย์ สัตว์ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ที่มีการแปรสภาพ ตลอดเวลา (Dynamic interdependencies)

ความหมายของสมรรถนะหลักที่สำคัญ

การสื่อสารและสารสนเทศ

05

ความสามารถในการแสวงหา ประมวล สังเคราะห์ แบ่งปัน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมระหว่างภาคส่วน สาขาวิชาชีพต่าง ๆ ข้ามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อจัดตั้ง เสริมสร้าง และส่งเสริมการดำเนินการใด ๆ ทางด้านสุขภาพหนึ่งเดียว

ภาวะผู้นำทางอาชีพศึกษา

06

ความสามารถในการริเริ่มให้เกิดวิสัยทัศน์แบบข้ามศาสตร์ร่วมกัน การสร้างแรงจูงใจ และแรงบันดาลใจให้ทีมจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดตั้ง จัดการ และส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานทางด้านสุขภาพหนึ่งเดียว

ความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนพันธมิตร

07

ความสามารถในการส่งเสริม และคงไว้ซึ่งการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และความเป็นหุ้นส่วน/พันธมิตรกับสาขาวิชาต่าง ๆ ภายในทีมสุขภาพหนึ่งเดียว ในระดับปัจเจกบุคคล ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หุ้นส่วนพันธมิตร หรือระดับชุมชน เพื่อความก้าวหน้าของการดำเนินงานทางสุขภาพหนึ่งเดียว

กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ สำหรับครูผู้สอนในระดับอาชีวศึกษา

THOHUN ได้พัฒนาหลักสูตรอบรม

“สุขภาพหนึ่งเดียวสำหรับนักศึกษา และครูอาชีวศึกษา” ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งแบบ e-learning และการฝึกอบรมแบบปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะหรือสมรรถนะหลักทางด้านสุขภาพหนึ่งเดียว ที่จำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงานทางด้านอาชีวศึกษาได้จริง และได้จัดทำหลักสูตรนำร่องเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และลดทอนกวดทักขะการเรียนการสอนในหลักสูตรอบรม ดังกล่าว ให้แก่ครูแกนนำ จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาจาก 13 สถาบัน เพื่อให้ครูแกนนำเหล่านี้สามารถนำเนื้อหาและเทคนิคต่าง ๆ จากหลักสูตรดังกล่าว ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนของตนและในสถาบันอาชีวศึกษาได้ โดยหลักสูตรนำร่องด้านสุขภาพหนึ่งเดียว เป็นการทดสอบประสิทธิภาพ ความเหมาะสม และความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการและความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพทางด้านวิชาชีพอาชีวศึกษาด้วย

สาขา และสายงานของครูแกนนำ ด้านการพัฒนาสมรรถหลัก
ทางด้านสุขภาพหนึ่งเดียว ของอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

กลุ่มพาณิชย์กรรม และบริหารธุรกิจ

กลุ่มอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการโรงแรม

กลุ่มอุตสาหกรรม และวิศวกรรมศาสตร์

กลุ่มเกษตรกรรม และการประมง

กลุ่มคหกรรม และศิลปกรรม อุตสาหกรรมสิ่งทอ

กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

กลุ่มการขนส่ง และ logistics

THOHUN

Thailand One Health
University Network

หลักสูตร

สุขภาพหนึ่งเดียว

สำหรับการศึกษา
ระดับอาชีวะ

หลักสูตรด้านสุขภาพหนึ่งเดียวและการพัฒนา
สมรรถะหลักด้านสุขภาพหนึ่งเดียว

โดเมนการเรียนรู้ที่ 1

แนวคิดและความรู้ ด้านสุขภาพหนึ่งเดียว

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. มีความตระหนัก ถึงความเสี่ยงและความปลอดภัยของ ผู้ปฏิบัติงานด้านอาชีวศึกษาเกี่ยวกับเชื้อโรคและสารเคมี
2. มีความตระหนัก ถึงความสำคัญ และสามารถใช้อุปกรณ์ ป้องกันส่วนบุคคลได้ถูกต้องและเหมาะสม
3. มีความรู้ ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถล้างมือ อย่างถูกวิธีได้

โดเมนการเรียนรู้ที่ 1 แนวคิดและความรู้ด้านสุขภาพหนึ่งเดียว

การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์:

- ครอบคลุมโรคติดต่อจากสัตว์และคนที่สำคัญทางการแพทย์ ความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม
- หลักการความปลอดภัยทางชีวภาพ เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการติดเชื้อในการทำงาน
- การบริการจัดการและมาตรฐานสำหรับโรงงาน โรงแรม และการท่องเที่ยว
- ความรู้และทักษะการป้องกันตนเองและผู้อื่น จากการทำงานด้านอาชีวศึกษา

การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง:

ผ่านการทำกิจกรรมใน 4 ฐานการเรียนรู้ คือ

- ฐานที่ 1 เกมส์ Jeopardy
- ฐานที่ 2 การแต่งกายชุด PPE หรือชุดป้องกันส่วนบุคคลที่ถูกต้อง
- ฐานที่ 3 การป้องกันการแพร่เชื้อจากอุบัติเหตุ การปนเปื้อน
- ฐานที่ 4 การล้างมือที่ถูกต้อง

โดเมนการเรียนรู้ที่ 2

จริยธรรม ค่านิยม วัฒนธรรม ความเชื่อ จิตสำนึก

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. มีความตระหนักความสำคัญ และบทบาทของอาสาสมัคร หรือผู้ประกอบการในการป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อในระดับองค์กร และชุมชน
2. ยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม อาชีพ เพศในแต่ละพื้นที่ ที่หลากหลาย
3. การประเมินผลสุขภาพเบื้องต้น ของพื้นที่ที่ท้องถิ่นได้
4. มีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางวัฒนธรรมได้ทุกระดับ
5. สามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมองค์กรในระยะเวลา การทดลองงานได้
6. แสดงออกซึ่งค่านิยม และความเชื่อที่ถูกต้องได้

โดเมนการ 2 จริยธรรม ค่านิยม วัฒนธรรม เรียนรู้ที่ 2 ความเชื่อ จิตสาธารณะ

การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์:

- การส่งเสริม การทำงานบนความหลากหลายในองค์กร

การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง:

- บทบาท ขอบเขตของสิทธิ และหน้าที่ของอาชีพอาสาในด้านของการเป็นพลเมืองที่ดี
- การยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม อาชีพ และเพศในสถานที่ทำงาน
- การเข้าใจทักษะที่จำเป็นในการทำงานและแนวทางการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กรและที่ทำงาน

“

“ความแตกต่าง
ต้องเริ่มจากการเปิดใจ
ปรับตัวเข้าหากันเพราะ
คนต่างอายุ จะมีความคิด
ที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับทุกสิ่ง
ทุกอย่างที่หล่อหลอม
การเติบโตและความคิด
ของคนเหล่านั้นขึ้นมา”

ความเห็นของครูอาชีพศึกษา
ผู้เข้ารับการอบรม

โดเมนการเรียนรู้ที่ 3

การวางแผน และการจัดการ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถวางแผน และลำดับความสำคัญ ในการพัฒนาตัวเองได้
2. สามารถบูรณาการความรู้และทักษะต่าง ๆ ในการวางแผนและดำเนินโครงการได้
3. สามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้
4. สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการได้
5. สามารถประเมินผลการดำเนินงานโครงการได้
6. สามารถนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ ในการเขียนโครงการอาสาฯ ได้

โดเมนการ เรียนรู้ที่ 3 การวางแผน และการจัดการ

การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์:

- การออกแบบ และวางแผน การจัดทำโครงการ
- วิธีการและขั้นตอนการดำเนิน โครงการ
- หลักการและแนวทางการประเมิน ผลการดำเนินงานเบื้องต้น

การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง:

- การจัดลำดับความสำคัญ การหาแนวทางแก้ปัญหา โดยใช้เครื่องมือต้นไม้ในการ วิเคราะห์สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางแก้ปัญหา
- การทำแผนการทำโครงการ เบื้องต้น การประเมินโครงการ และขั้นตอนการประเมินโครงการ การนำเสนอโครงการ

โดเมนการเรียนรู้ที่ 4

การคิดเชิงระบบ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหาได้
2. สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาได้
3. สามารถระบุแนวทางการป้องกันและควบคุม ความเสี่ยงได้
4. สามารถสร้างสรรค์ผลงานหรือโครงการ เพื่อการแก้ไขปัญหาได้

โตเมนการ เรียนรู้ที่ 4 การคิด เชิงระบบ

การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์:

- ความรู้เกี่ยวกับระบบ หลักการและกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ระบบ
- เทคนิคการนำเสนอแบบ Pitching

การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง:

- การใช้เครื่องมือ K-W-L (Know-Want to Know-Learned)
- ใช้ต้นไม้ปัญหา ในการวิเคราะห์ปัญหา ผลกระทบ วิธีแก้ปัญห การลำดับความสำคัญของวิธีแก้ปัญห
- เกมการ์ด SDG การฝึกปฏิบัติการ สร้างสรรค์ผลงาน หรือโครงการแก้ปัญห

โดเมนการเรียนรู้ที่ 5

การสื่อสาร และสารสนเทศ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบาย หลักการสื่อสารเพื่อความปลอดภัย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และเพื่อความร่วมมือ หรือลดความขัดแย้ง
2. สามารถสื่อสารกับเป้าหมายต่าง ๆ ด้วยเครื่องมือ และเทคนิคที่เหมาะสมได้

โดเมนการ เรียนรู้ที่ 5 การสื่อสาร และสารสนเทศ

การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์:

- องค์ประกอบการสื่อสารและ
การสื่อสารกับชีวิตประจำวัน

การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง:

- การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ
และดิจิทัล (Media Literacy)

โดเมนการเรียนรู้ที่ 6

ภาวะผู้นำทาง อาชีพศึกษา

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจ และอธิบายลักษณะของผู้มีภาวะผู้นำทางอาชีพศึกษาได้
2. สามารถวิเคราะห์ลักษณะการตัดสินใจในการทำงานของตนเองได้
3. สามารถแก้ปัญหาคความขัดแย้ง และบริหารจัดการที่มทำงาน “ชัะบริการ” สำเร็จได้
4. อธิบายหลักการสื่อสารเพื่อโน้มน้าว ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย เช่น ชาวบ้าน บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้
5. สามารถสื่อสารเพื่อขอความร่วมมือจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย ในสถานการณ์สมมุติได้
6. นำเสนอโครงการชัะบริการ หรืออาสาฯ เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ได้

โดเมนการ เรียนรู้ที่ 6 ภาวะผู้นำทาง อาชีวศึกษา

การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์:

- คุณลักษณะของผู้มีภาวะผู้นำ
- หลักการและเทคนิคการบริหาร จัดการทีม
- การแก้ปัญหาความขัดแย้ง
- หลักการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์
- หลักการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าว ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง:

- Self-reflection การประเมิน ตนเอง จุดเริ่มต้นของผู้นำ

“

“การมีผู้นำ
ที่คอยสั่งการ
อาจมีความจำเป็น
ในการทำงาน
ที่รวดเร็วและมี
ประสิทธิภาพมากขึ้น
ในภาวะฉุกเฉิน
หรือวิกฤต”

ความเห็นของครูอาชีพศึกษา
ผู้เข้ารับการอบรม

โดเมนการเรียนรู้ที่ 7

ความร่วมมือและ การเป็นหุ้นส่วนพันธมิตร

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายหลักและข้อควรระวังในการสื่อสารความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถสื่อสารความเสี่ยงในสถานการณ์จำลองได้อย่างถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อกำหนดแนวทางการสื่อสารความเสี่ยงในโรคติดต่อที่สำคัญที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและประเทศต่าง ๆ

โดเมนการ 7 เรียนรู้ที่ ความร่วมมือและ การเป็นหุ้นส่วนพันธมิตร

การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์:

- ประเภทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หุ้นส่วนและพันธมิตร
- การวิเคราะห์บุคลิก ลักษณะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และหุ้นส่วน /พันธมิตร
- เทคนิคการประสานงาน และการสื่อสารสร้างความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนพันธมิตร

การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง:

- กิจกรรมสัตว์ 4 ทิศ
- Marshmallow challenge
- การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการโครงการ
- ความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วน

“

“แต่ละคนจะมีบุคลิก
ที่แตกต่างกันออกไป
แต่จะทำอะไร ให้ร่วมกัน
ทำงานได้อย่างลงตัว
และไม่ขัดแย้งกัน”

“การที่เราเรียนรู้ที่จะล้ม
ได้ลองผิดลองถูก ดีกว่า
คิดแล้วยังไม่ลงมือทำ
เพราะเราจะไม่รู้ว่ามัน
ได้ผลหรือไม่จนกว่าจะ
เกิดผลลัพธ์ ถ้าเราเรียนรู้
จากการล้ม เราจะไม่ล้มอีก”

ความเห็นของครูอาชีพศึกษา
ผู้เข้ารับการอบรม

เสียงสะท้อนจากครูอาชีพศึกษา ที่เข้ารับการอบรม

“ เป็นการอบรมที่มีประโยชน์มาก สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปบริหารจัดการการศึกษา และบูรณาการปรับใช้กับรายวิชาอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้ง สามารถนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ไปปรับใช้ในการพัฒนาตนเอง คณะครู และนักศึกษาต่อไปได้ ”

.....